

Handlingsprogram 2017-2018

**För räddningstjänsten i Sorsele kommun enligt lagen
om skydd mot olyckor**

Handlingsprogrammet är framtaget av samhällsbyggnadsförvaltningen i Sorsele kommun.

Godkänd av samhällsbyggnadsnämnden 2017-10-24, § 67
Antagen av kommunfullmäktige 2017-11-27, § 84

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning
2. Bakgrund
3. Sammanfattning
4. Organisation
5. Politisk ledning och mål
6. Olycksrisker
7. Insatsstatistik
8. Skadeförebyggande verksamhet
  - 8.1 *Målbeskrivning*
  - 8.2 *Verksamhetsbeskrivning*
9. Skadeavhjälpande verksamhet
  - 9.1 *Målbeskrivning*
  - 9.2 *Verksamhetsbeskrivning*

1. Inledning

Lag (2003:778) och förordning (2003:789) om skydd mot olyckor trädde i kraft 1 Januari 2004.

1 kapitlet 1 § i lag om skydd mot olyckor kan man läsa:

Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

3 kapitlet 3 § i lag om skydd mot olyckor kan man läsa:

Kommunen ska ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet.

I programmet skall anges målet för kommunens verksamhet samt de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser.

I programmet skall också anges hur kommunens förebyggande verksamhet är ordnad och hur den planeras.

3 kapitlet 8 § i lag om skydd mot olyckor kan man läsa:

Kommunen ska ha ett handlingsprogram för räddningstjänst. I programmet skall anges målet för kommunens verksamhet samt de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser. I programmet skall också anges vilken förmåga kommunen har och avser att skaffa sig för att göra sådana insatser. Som en del av förmågan skall anges vilka resurser kommunen har och avser att skaffa sig.

Handlingsprogram för räddningstjänsten skadeförebyggande arbete samt för den skadeavhjälpande verksamheten ska antas av kommunfullmäktige för varje ny mandatperiod. Innan programmet antas skall samråd ha skett med de myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse i saken.

2. Bakgrund

I det kommunala handlingsprogrammet för räddningstjänsten för år 2011-2014 prioriterades i det förebyggande arbetet att minska antal bränder i byggnader, minimera olycksrisker i samband med vindkraftsutbyggnaderna samt ha en fortsatt låg nivå gällande drunkningsolyckor. Gällande den skadeavhjälpande verksamheten prioriterades att genom utbildning för räddningspersonal och en väl anpassad utryckningsberedskap minska skadeverkningar vid inträffade bränder och olyckor. Kommunens mål uppnåddes inte varför vissa av dessa mål finns kvar samt kompletteras i det nya handlingsprogrammet.

3. Sammanfattning

I detta handlingsprogram redovisas räddningstjänstens skadeförebyggande och skadeavhjälpande verksamhet för innevarande mandatperiod.

Kommunen har ett väl fungerande tillsynsarbete men trots detta ligger vi fortfarande högt i statistiken gällande bränder i byggnader varför framförallt insatser gällande utbildning och information kommer att prioriteras även under denna mandatperiod.

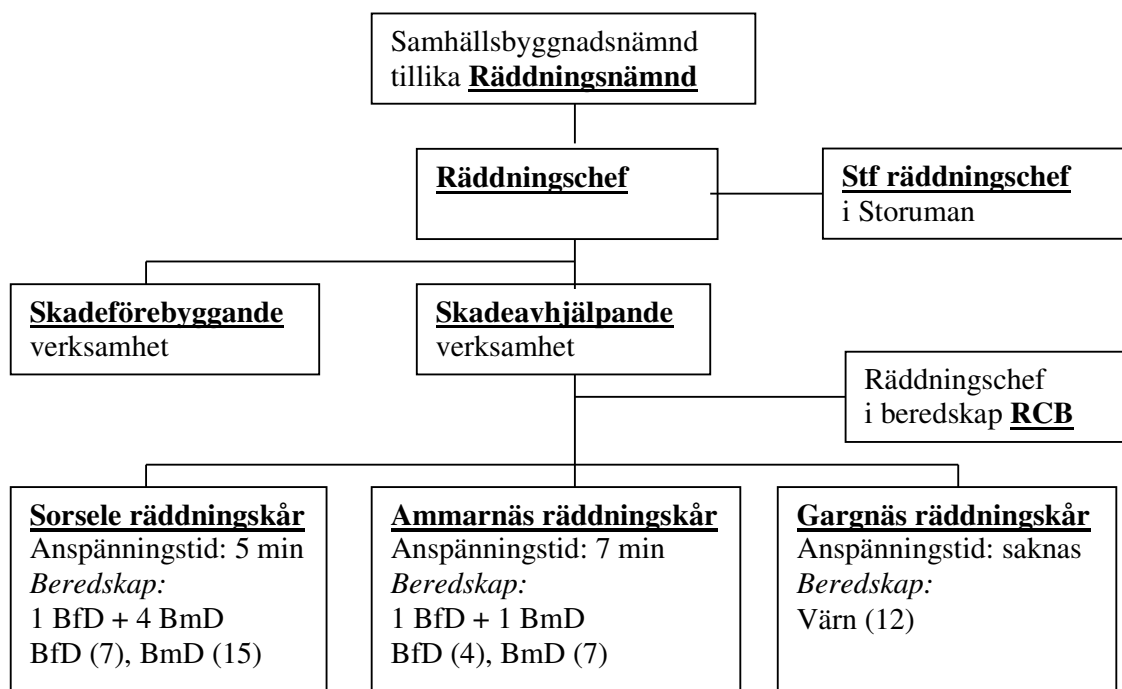
Åtgärder finns även i handlingsprogrammet för att hålla drunkningsolyckorna på samma låga nivå som tidigare.

4. Organisation

Räddningstjänstens övergripande organisation.

- Det politiska ansvaret för den förebyggande och skadeavhjälpande verksamheten har samhällsbyggnadsnämnden som är kommunens räddningsnämnd.
- Organisationen bemannas på heltid av en räddningschef samt 32 st. deltidsanställd personal och 12 st. timanställd personal.
- Sorsele samverkar aktivt inom Räddningsregion Södra Lappland som består av Arjeplog, Arvidsjaur, Lycksele, Malå, Sorsele och Storumans kommun.

Figur 3.1 Organisationsschema för räddningstjänsten

Räddningstjänsten är uppdelad i två delar, skadeförebyggande och skadeavhjälpande verksamhet och räddningschefen är ansvarig tjänsteman över båda dessa delar.

Den **skadeförebyggande verksamheten** innefattar information och utbildning samt tillstånd, tillsyn och kontroll enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt tillsyn enligt lagen om explosiva och brandfarliga varor (LEB). Sotningsverksamheten ingår också i det förebyggande arbetet.

Den **skadeavhjälpande verksamheten** innefattar kommunens beredskap för olyckor som kräver räddningsinsats där utryckningsstyrkor i beredskap samt styrkor i räddningsvärn utan krav på beredskap ingår.

Räddningschefen handlägger i övrigt remisser till andra myndigheter avseende tillståndsärenden och har ansvar för ekonomi, administration/kansli, personaladministration, fordon, inköp/upphandling, projektledning och avtalstecknande av verksamhetsövergripande karaktär.

5. Politisk ledning och mål

Samhällsbyggnadsnämnden

- Samhällsbyggnadsnämnden är den politiska nämnd som ansvarar för räddningstjänst, miljö och bygg samt trafikärenden i kommunen.
- Nämnden består av 3 st. ordinarie ledamöter.

Räddningstjänstens inriktningsmål under mandatperioden är att vidta åtgärder för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder

- Detta är det av samhällsbyggnadsnämnden beslutade politiska övergripande inriktningsmål för räddningstjänstens samtliga verksamhetsområden.

Målbeskrivningar

- De **nationella målen** är att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor samt att räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO).
- Räddningstjänstens **inriktningsmål** är det övergripande målet inom räddningstjänstens samtliga verksamhetsområden och tas fram av politikerna inför mandatperioden.
- Varje verksamhet inom räddningstjänsten ska ha ett **övergripande säkerhetsmål** som ska brytas ned till **detaljerade säkerhetsmål**, samtliga dessa säkerhetsmål ska vara mät och uppföljningsbara och tas fram av politikerna inför mandatperioden.
- Både de övergripande säkerhetsmålen och de detaljerade säkerhetsmålen ska följas av mät och uppföljningsbara **prestationsmål** som talar om hur vi ska nå dom uppsatta politiska målen, dessa mål tas fram av verksamhetsansvarig.

Måluppföljning

- Nyckeltal för verksamheterna är framtagna och beslutade av samhällsbyggnadsnämnden.
- Samhällsbyggnadsnämnden ska 2 gånger under verksamhetsåret göra en årsuppföljning av både det skadeförebyggande och den skadeavhjälpande verksamhetsutövningen. Dessa uppföljningar ska innehålla både säkerhetsmål och prestationsmål.
- Samhällsbyggnadsnämnden ska rapportera dessa till kommunstyrelsen om måluppfyllelse av beslutade säkerhetsmål.

6. Olycksrisker

Riskinventering med riskanalys över risker i kommunen som kan leda till räddningsinsats

Risknyckel

Konsekvenser	Sannolikhet
1. Små	1. Liten sannolikhet (Mindre än 1 gång per 100 år)
2. Allvarliga	2. (1 gång per 50 till 100 år)
3. Stora	3. Sannolikt (1 gång per 10 till 50 år)
4. Mycket stora	4. (1 gång per 1 till 10 år)
5. Katastrofala	5. Troligt (En eller flera gånger varje år eller flera gånger på 5 år)

Sorsele området

Objekt	Verksamhet	Objektets egenskaper	Konsekvens	Sannolikhet
Baseco AB	Träindustri	Varmgång, dammexplosion	3	4
Qstar	Försäljning	Brandfarlig vara	2	3
Förskola Blåhaken	Dagis	Svårutrymd	2	2
Förskola Liljan	Dagis	Svårutrymd	2	2
Damm Juktån	Dammybyggnad	Översvämning	4	1
Filadelfiakyrkan	Kyrka	Stora kulturvärden	3	2
Folkets Hus	Samlingslokal	Svårutrymd	3	3
Juktåns Kraftstation	Elproduktion	Lång insatsväg	2	2
Älvbrinken	Skola	Svårutrymd	2	2
Lidens Järnhandel	Försäljning	Brandfarliga och explosiva varor	2	2
Lillågården/Rosengården	Äldringsvård	Svårutrymd	4	3
Pensionat Holmen	Pensionat	Dålig lokalkännedom	3	2
OK/Q8	Automatstation	Brandfarlig vara	2	2
Sorsele dörren	Träindustri	Varmgång, dammexplosion	3	3
Sjukstugan	Sjukvård	Svårutrymd	4	3
Sorsele camping	Vandrarhem	Dålig lokalkännedom	3	2
Sorsele Kyrka	Kyrka	Stora kulturvärden	3	2
Sorsele River Hotel	Hotell	Dålig lokalkännedom	3	2
Sorsele Värmeverk	Värmeproduktion	Bränsleupplag och damm	3	3
Viktoria kyrkan	Kyrka	Stora kulturvärden	2	2
Vindelälvsskolan	Skola	Svårutrymd	3	3
Vindelälven/Laisälven	Outbyggda älvar	Översvämning	4	3
Väg E 45, 363, 1132,	Kommunikationsled	Farliga och tunga godstransporter, Dålig vägstandard	2	5

Tabell 1: Risker i Sorsele som kan leda till räddningsinsats samt riskanalys

Amarnäs området

Objekt	Verksamhet	Objektets egenskaper	Konsekvens	Sannolikhet
Amarnäsgården	Hotell	Dålig lokalkännedom	4	2
Amarnäs Kyrka	Kyrka	Stora kulturvärden	3	2
Amarnäs skola	Skola	Svårutrymd	3	2
Amarnäs Wårdshus	Samlingslokal	Dålig lokalkännedom	2	2
Församlingshem	Samlingslokal	Dålig lokalkännedom	2	2
OK/Q8	Automatstation	Brandfarlig vara	2	2
Samegården	Samlingslokal	Stora kulturvärden	3	2
Villan i Amarnäs	Vandrarhem	Dålig lokalkännedom	3	2
Vindelåforsens stugby	Samlingslokal	Dålig lokalkännedom	3	2
Vindelälven/Tjulån	Outbyggda älvar	Översvämning	4	3
Väg 363	Kommunikationsled	Farligt godstransporter Dålig vägstandard	2	5

Tabell 2: Risker i Amarnäs som kan leda till räddningsinsats samt riskanalys

Gargnäs området

Objekt	Verksamhet	Objektets egenskaper	Konsekvens	Sannolikhet
Församlingshemmet	Samlingslokal	Dålig lokalkännedom	2	2
Gargnäs förskola	Förskola	Svårutrymd	3	2
Gargnäs Kyrka	Kyrka	Stora kulturvärden	3	2
ICA Nära	Automatstation	Brandfarlig vara	2	2
Wedo	Träindustri	Varmgång, dammexplosion	3	4
Vindelälven/Gargån	Outbyggda älvar	Översvämning	3	3
Väg 363/E 45	Kommunikationsled	Farligt godstransporter Dålig vägstandard	2	5
Änglagård	Hotell/Pensionat	Dålig lokalkännedom	2	2

Tabell 3: Risker i Gargnäs som kan leda till räddningsinsats samt riskanalys

Blattnicksele området

Objekt	Verksamhet	Objektets egenskaper	Konsekvens	Sannolikhet
F.d. Blaikengruvan	Gruvdammar	Klassas som farlig verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) Dammras	3	3
Blattnicksele skola	Skola	Svårutrymd	3	2
Juktådammen	Damm	Klassas som farlig verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) Dammras	4	1
Vindelälven	Outbyggda älvar	Översvämning	2	3
Vindkraftsparkerna	Elproduktion	Hög höjdsräddning	2	3
Väg E 45	Kommunikationsled	Farliga och tunga godstransporter	2	5
Qstar	Automatstation	Brandfarlig vara	2	2

Tabell 4: Risker i Blattnicksele som kan leda till räddningsinsats samt riskanalys

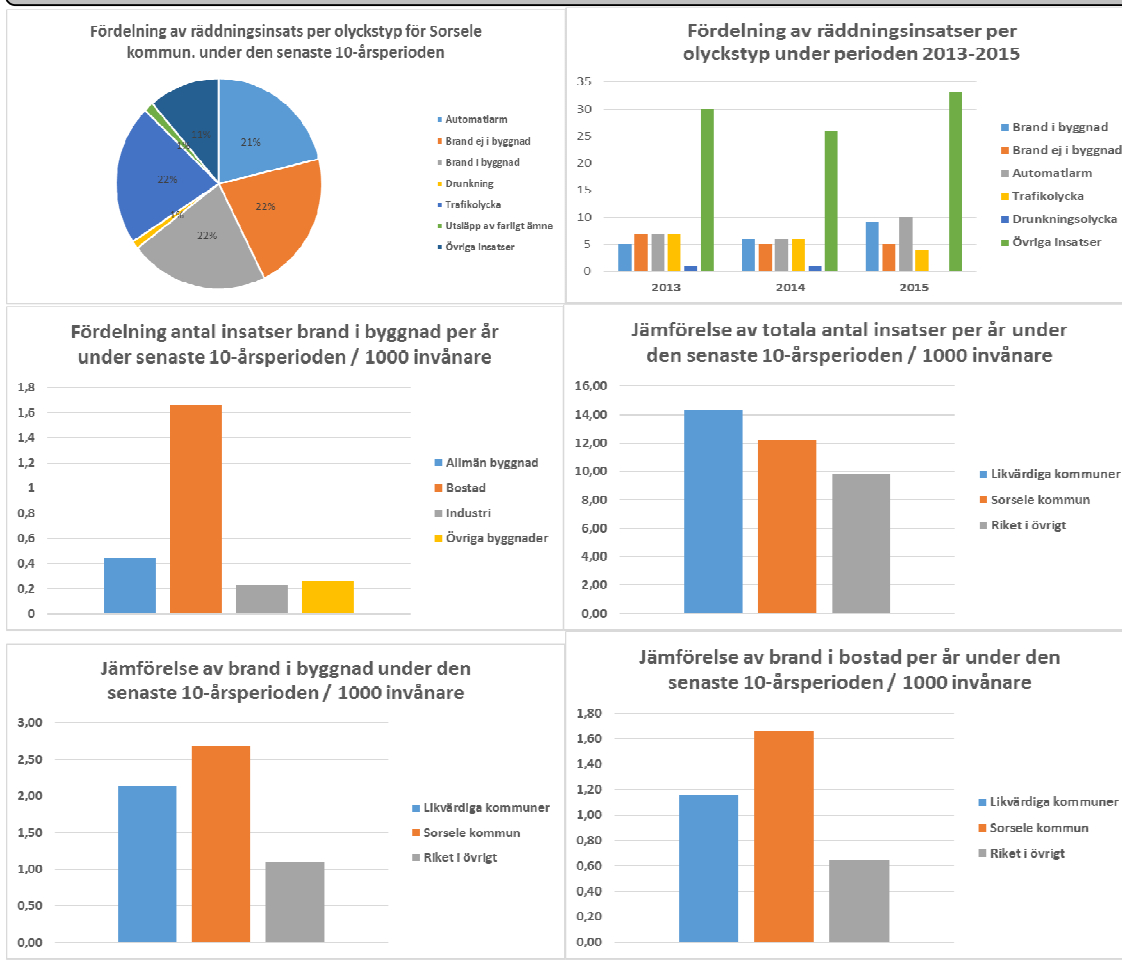

Kommentarer till riskanalysen

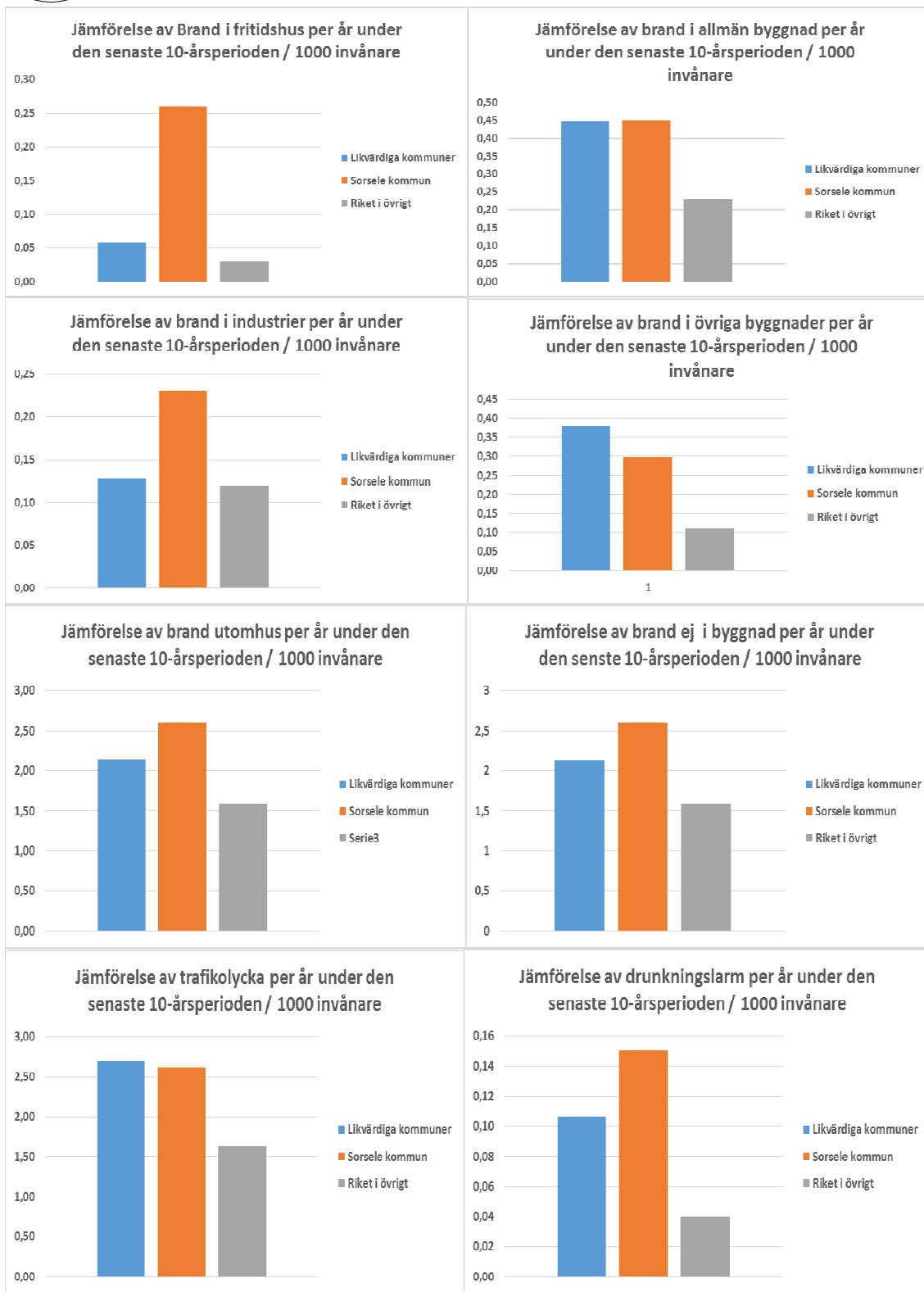
- Riskidentifieringen och analysen är framtagen av kommunens riskhanteringsgrupp och materialet är hämtat från kommunens tillsynsregister, insatsstatistik samt lokal kännedom, genom att vi är en liten kommun har vi kunnat gå ner på objektsnivå i risk inventeringen.
- Enligt riskanalysen är Sorsele en relativt säker kommun eftersom det finns ett fåtal stora riskobjekt. De största riskerna finns på träindustrierna, äldreboenden, sjukstugan samt översvänningsriskerna efter våra vattendrag.
- Det befintliga skyddet i kommunen är gott, brandvarnarförekomsten i lägenheter är hög beroende på bl.a. Sorsele Bo:s förebyggande insatser. Förekomsten av brandvarnare i privata villor uppskattas vara något sämre.
- Den enskildes efterlevnad av lagen om skydd mot olyckor (LSO) paragraf 2:2 och utbildningsnivå/kunskapsnivån är god i kommunen men skulle kunna höjas med utbildningssatsningar som t.ex. säkert hem.

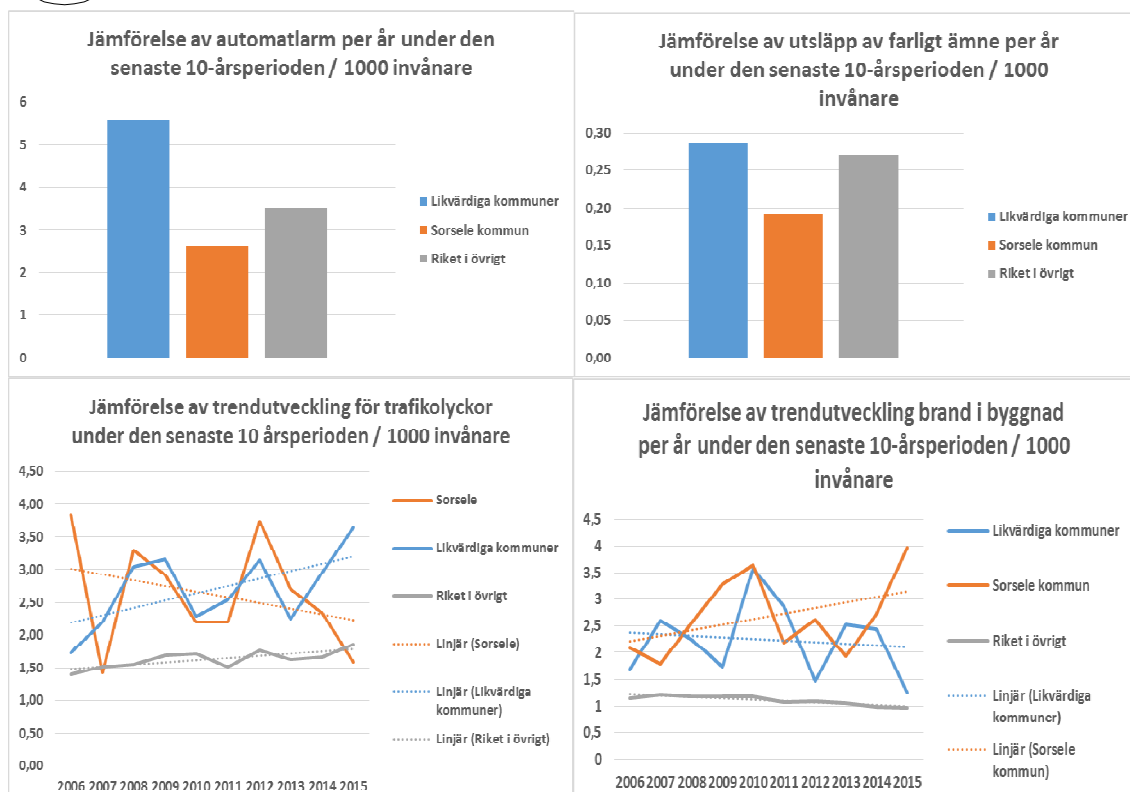
7. Insats statistik

Insatsstatistik för dom senaste 10 åren

Utvärdering av insatsstatistik

- Statistiken baseras på insatser gjorda mellan 2006 och 2015, det vill säga under 10 år.
- Som likvärdiga kommuner har vi valt Arjeplog, Bjurholm, Dorotea och Åsele som är befolkningsmässigt små och ur risk synpunkt ungefärligt likvärdiga.
- I kommunen är det de små olyckorna med ett fåtal personer inblandade, som är orsak till de flesta räddningsinsatserna.
- Statistiken visar att den vanligaste räddningsinsatsen är brand ej i byggnad vilket innebär skogs- och gräsbränder samt bilbränder. I övrigt är det jämnt fördelat med insatser gällande brand i byggnad samt trafikolyckor
- Gällande trafikolyckor och automatlarm ligger vi lägre än likvärdiga kommuner.
- Statistiken visar på att brand i byggnader och framför allt i bostäder och fritidshus är markant högre jämfört med likvärdiga kommuner, även utomhusbränder är fler än hos likvärdiga kommuner och rikssnittet. En orsak till detta kan vara att kommunen har stora skogsarealer samt många fritidshus och turistbesökare som medför fler larm i förhållande till invånarantalet i kommunen.
- Statistiken kan vara felvisande eftersom Sorsele kommun är för liten för att utgöra ett statistiskt säkert underlag.

Exempel på större olyckor med stora konsekvenser som kan inträffa

- Brand på vårdanläggning.
- Brand i publik lokal.
- Trafikolycka med farligt gods
- Trafikolycka mellan buss och annat fordon.
- Översvämning

8. Skadeförebyggande verksamhet

8.1 Målbeskrivning

Det övergripande säkerhetsmålet under mandatperioden är att minska antal bränder i byggnader med 25 % och att ha en fortsatt låg nivå gällande drunknings- och trafikolyckor

- Vi ska genomföra en riktad information och utbildning mot allmänheten och framför allt till fritidshusägare i kommunen.
- Vi ska varje verksamhetsår genomföra minst en brandskyddskampanj för allmänheten.
- Tillsynsplan enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) ska upprättas inför varje verksamhetsår.
- Tillsyner ska utföras enligt upprättade tillsynsplaner.
- Säkerhetsarbete och riskhänsyn skall ske i ett tidigt skede i plan- och byggärenden genom samverkan inom vår förvaltning.
- Vi ska verka för att företag, offentliga förvaltningar samt övriga berörda har ett fungerande systematiskt brandskyddsarbete (SBA) och att vi är ett stöd i detta arbete.
- Vi skall kunna tillhandahålla en till verksamheten anpassad brandskyddsutbildning och finnas tillgängliga för rådgivning för alla som bor och verkar i kommunen.
-

Säkerhetsmålet under mandatperioden gällande bränder i bostäder och fritidshus är att minska antalet uppkomna bränder med 25 %

- Vi ska genomföra en riktad information och utbildning mot allmänheten genom att marknadsföra och erbjuda utbildningen ”säkert hem”.
- Vi ska varje höst genomföra en brandskyddskampanj riktad mot allmänheten.
- Under verksamhetsåret ska vi informera och ge tips till allmänheten via annonser vid minst 4 tillfällen.
- Vi ska genomföra informationsinsatser riktade mot fritidshusägare i kommunen.
-

Säkerhetsmålet under mandatperioden gällande drunkningsolyckor är att bibehålla det låga antalet olyckor vi har haft dom senaste åren

- Tillsynsplanen ska även innefatta tillsyn vid badplatser och övriga strandnära aktivitetsområden.
- Vi ska varje höst annonsera och varna för svaga isar.
- Vi ska erbjuda fiskevårdsområden och byaföreningar som saknar livräddningsbojar gratis bojar med motkravet att tillsynen över dessa utförs av mottagarna.
- Vi ska genomföra informationsinsatser riktade mot våra nysvenskar

8.2 Verksamhetsbeskrivning

Prioriterade områden för den skadeförebyggande verksamheten under mandatperioden. Dessa områden kommer att prioriteras i tillsynsarbetet och i utbildningsinsatser. Dom är framtagna efter genomförd analys av gällande statistik och upprättad riskanalys samt ur erfarenhetssynpunkt.

- Bränder i bostäder och fritidshus.
- Drunkningsolyckor i allmänhet med prioritering på badplatser.
- Hitta bra informationskanaler till fritidshusägare i kommunen

Rengöring och brandskyddskontroll

- Kommunen skall i brandförebyggande syfte ansvara för att rengöring sker av fasta förbränningsanordningar och därtill hörande rökkanaler.
- Kommunen skall även ansvara för att det som skall rengöras samt skorstenar, tak och anslutande byggnadsdelar kontrolleras från brandskyddssynpunkt.
- Behörig att utföra brandskyddskontrollen enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) paragraf 3:4 är den som avlagt teknikerexamen för skorstensfejare eller den som enligt äldre bestämmelser har genomgått kurs för skorstensfejarmästare eller har avlagt mästarexamen för skorstensfejare
- För den rengöring och brandskyddskontroll som anges i lagen om skydd mot olyckor 3 kap 4 §, ansvarar kommunens skorstensfejarmästare genom avtal.
- Kommunen får medge rengöring av egen fastighet under förutsättning att det sker på ett betryggande sätt. Räddningschefen ansvarar för hantering av ansökningar gällande egenrengöring.
- Intervaller för rengöring har fastställts av samhällsbyggnadsnämnden och för brandskyddskontrollen fastställs intervallerna av myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Prioritetsordning för räddningstjänstens tillsynsverksamhet under mandatperioden

Vårdanläggningar, svårutrymda eller sängbundna vårdtagare.
Hotell, 2 plan eller mer.
Samlingslokaler, ej kyrkor.
Skolor, 2 plan eller mer.
Vindkraftsparker
Kommunala badplatser

Tillsyn av farlig verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) paragraf 2:4

- Detta gäller anläggningar där verksamheten innebär fara för att en olycka skall orsaka allvarliga skador på människor eller miljö och där ägare eller den som utövar verksamheten är skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa sådana skador.
- Kommunen har två anläggningar som klassas som farlig verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO).
  - Juktådammen
  - F.d. Blaikengruvan
- Tillsynen över dessa ska prioriteras och ske enligt uppgjord tillsynsplan.

Kompetenskrav för personal som utför tillsyn i kommunen

- Den som utför tillsynen i kommunen enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) paragraf 5:1 skall ha genomgått Räddningsverkets kurs A gällande tillsyn och olycksförebyggande verksamhet eller likvärdig utbildning.

Beskrivning av hur den förebyggande verksamheten är ordnad och planeras

- Räddningschefen är den ende i kommunen som uppfyller kompetenskravet för att utföra tillsyn.

Den enskildes ansvar

- Den som är ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand samt i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra och begränsa skador till följd av brand.
- Alla ägare av byggnader eller anläggningar, samt nyttjanderättshavare som bedriver någon form av verksamhet skall bedriva ett systematiskt och kontinuerligt brandskyddsarbete för att uppfylla intentionerna i lagen om skydd mot olyckor. I detta ingår att brandskyddet bör dokumenteras.
- Vissa fastighetsägare skall dessutom enligt lagen om skydd mot olyckor skicka in en skriftlig redogörelse för brandskyddet till kommunen. Kommunen beslutar hur ofta detta ska ske.

9. Skadeavhjälpande verksamhet

9.1 Målbeskrivning

Det skadeavhjälpande övergripande säkerhetsmålet under mandatperioden är att genom bra utbildning för räddningspersonalen och en väl anpassad utryckningsberedskap minska skadeverkningar vid inträffade bränder och olyckor

- Beredskapslistor för det kommande året ska vara framtagna senast den 31 december.
- Sorsele och Ammarnäs räddningskår ska genomföra minst 50 timmar övning per år och Gargnäs räddningsvårn ska genomföra minst 8 timmar övning per år.
- Övningsprogram för hela året gällande samtliga räddningskårer ska vara framtaget senast den 1 februari varje år.
- Genom avtal med dom närliggande kommunerna har en justering av insatsgränserna genomförts så att alltid närmaste räddningstjänst åker oavsett kommungränser.
- Minst 50 % av kommunens bofasta innevånare ska nås av en första räddningsstyrka inom 10 minuter.
- Minst 75 % av kommunens bofasta innevånare ska nås av en första räddningsstyrka inom 30 minuter.
- Minst 100 % av kommunens bofasta innevånare ska nås av en första räddningsstyrka inom 60 minuter.
- Minst 80 % av riskobjekten i kommunen ska nås av en första räddningsstyrka inom 10 min.

Säkerhetsmålet under mandatperioden gällande säker losstagning är att räddningstjänsten ska bli effektivare vid insatser i samband med trafikolyckor

- Uppdatering av utrustning och utbildning gällande säker losstagning vid trafikolyckor ska genomföras under mandatperioden för att klara dom moderna testbilar och tunga transporter som rullar på vårt vägnät i kommunen.

Säkerhetsmålet under mandatperioden gällande insatstiderna för räddningstjänsten är att dessa ska hållas och följas upp samt utvärderas varje år

- Att styrkeledarna kvitterar på Rakel när dom åker samt är framme på olycksplatsen.
- Ta fram teknisk utrustning som fastställer tidpunkten när första bilen lämnar vagnhallen.

Säkerhetsmålet under mandatperioden gällande snabbare insatser för räddningstjänsten genom att en ny metod inplanteras där vi inledningsvis använder bormaskin och släcklans med pulver/vatten vid bränder

- Att personalen får teoretisk och praktisk utbildning för den nya metoden.
- Utrustning anskaffas till alla stationer i kommunen.

Redovisning av mål för insatstiderna i kommunen

Ort	Insatsstyrka från	Insatstid	Förstärkning från	Insatstid
Sorsele	Sorsele	10 min	Storuman	67 min
Forsnäs	Sorsele	18 min	Storuman	85 min
Nedre Saxnäs	Sorsele	21 min	Storuman	57 min
Blattnicksele	Sorsele	25 min	Storuman	47 min
Grannäs	Sorsele	26 min	Ammarnäs	62 min
Giltjaur	Sorsele	32 min	Storuman	84 min
Bockträsk	Sorsele	39 min	Malå	38 min
Storsjö	Sorsele	40 min	Ammarnäs	48 min
Klippen	Sorsele	47 min	Ammarnäs	85 min
Fjällsjönäs	Sorsele	54 min	Storuman	87 min
Ammarnäs	Ammarnäs	10 min	Sorsele	82 min
Djupfors	Ammarnäs	17 min	Sorsele	71 min
Kraddsele	Ammarnäs	24 min	Sorsele	65 min
Hemfjäll	Ammarnäs	41 min	Sorsele	48 min
Svarttjärn	Ammarnäs	44 min	Sorsele	45 min
Sandsele	Sorsele + Gargnäs räddningsvärn	30 min	Storuman	41 min
Lomselenäs	Storuman + Gargnäs räddningsvärn	33 min	Sorsele	39 min
Rågoliden	Sorsele + Gargnäs räddningsvärn	35 min	Malå	48 min
Sandsjönäs	Sorsele + Gargnäs räddningsvärn	36 min	Storuman	36 min
Råstrand	Malå + Gargnäs räddningsvärn	41 min	Sorsele	46 min
Sappetsele	Sorsele + Gargnäs räddningsvärn	41 min	Malå	42 min
Juktfors	Storuman	42 min	Sorsele	46 min
Gargnäs	Sorsele + Gargnäs räddningsvärn	43 min	Sorsele	44 min
Tväråträsk	Malå + Gargnäs räddningsvärn	54 min	Sorsele	58 min

Uppföljning av målen gällande insatstiderna

- Att styrkeledarna kvitterar på Rakel när dom åker samt är framme på larmadressen.
- Ta fram teknisk utrustning som fastställer tidpunkten när första bilen lämnar vagnhallen.

9.2 Verksamhets beskrivning

Räddningstjänstens förmåga

- Räddningstjänsten skall utföra räddningsinsatser enligt beskrivningen nedan på ett effektivt sätt och inom godtagbar tid.
- Redovisningen utgör exempel på olyckor som kan inträffa i kommunen.
- Samtliga förekommande risker i kommunen finns förtecknade i Räddningstjänstens riskanalys.
- Räddningsledare finns i Sorsele, Malå och Storuman och dom leder räddningsinsatser inom stationsområde 67 Gargnäs (ingen beredskap vid Värn).
- Uthålligheten utan externa förstärkningar vid olika typer av insatser redovisas inom parantes i respektive ruta.

Brandstationer

Stationsnummer	65	66	67
Station	Sorsele	Ammarnäs	Gargnäs
Ledning och samordning av större räddningsinsats. Stabsverksamhet	X (12 tim)	O	O
Utvändig släckning av byggnad	X (8 tim)	X (4 tim)	Y
Utvändig livräddning från byggnad upp till två våningar	X (4 tim)	X (1 tim)	Y
Utvändig släckning av byggnad upp till två våningar	X (8 tim)	X (4 tim)	Y
Livräddning med rökdykare i bostadsbebyggelse	X (2 tim)	Y	O
Samtidig utvändig släckning och livräddning i bostadsbebyggelse	Y	Y	O
Samtidig insats med rökdykare för livräddning och släckning från två håll	Y	Y	O
Invändig släckning i större anläggningar och byggnader	X (2 tim)	O	O
Skogsbrandsläckning	X (8 tim)	X (4 tim)	Y
Släckning vid utflöde av större mängd brandfarlig vätska	X (1 tim)	O	O
Losstagnning av skadade vid trafik – tåg olycka eller annat nödläge	X (4 tim)	X (2 tim)	Y
Första omhändertagande av skadade	X (8 tim)	X (4 tim)	Y
Kemdykarinsats	Z	Z	Z
Indikering av miljö- och hälsofarliga ämnen samt radioaktivitet	X (12 tim)	O	O
Ytvattenräddning med båt /Räddningsbräda	X (2 tim)	X (2 tim)	Y
Läns-pumpning av enstaka fastigheter	X (12 tim)	X (8 tim)	Y
Oljeskadebekämpning	X (12 tim)	O	O
Terrängtransport av enstaka skadade	X (12 tim)	X (12 tim)	O

- X =   Insats kan ske med personal från respektive station
O =   Insats kan ske efter huvudstationens framkomst
Y =   Insats kan ske när förstärkning anlönt, egen personal ej i beredskap eller personal från annan kår
Z=   Insats kan ske i samverkan med annan station eller kommun

Räddningstjänstens materiella resurser

	Sorsele	Ammarnäs	Gargnäs	Kommentarer
Släckbil	1 st	1 st	-	Basbil 3 000 l Åker inom hela kommunen
Tankbil	1 st	-	-	10 000 l, vattenkanon Åker inom hela kommunen
Räddningsbil	1 st	-	-	Klipputr, även släckbil Åker inom hela kommunen
Snabb enhet	1 st med pulver	1 st med vatten/pulver	1 st med vatten/pulver	Pulversläckare med strålspekt
Hög höjds räddning	1 st	-	-	Åker inom hela kommunen Även delresurs för regionen
Hög höjds arbete	1 st	1 st	1 st	Utr för säkring på tak
Vattenlivräddning Båt	1 st med motor	-	1 st utan motor	
Vattenlivräddning Bräda, torrdräkt	1 st bräda 2 st dräkter	1 st bräda 1 st dräkt	1 st bräda 1 st dräkt	
Farligt Gods	1 st	-	-	Kemoveraller, tätningsmatr Indikeringsutrustning
Punktering av gasflaskor	1 st	-	-	2 st utbildade. De använder egna gevär
Läns pumpning	1 st	-	-	Pumpar, vattendammsugare
Andningsskydd	8 st	3 st	-	Självskydd och rök/kem

Räddningstjänstens personella resurser

	Rch	Stf Rch	BfD	BmD	Värn	I beredskap	Materialvård
Sorsele	1		7	16		1 + 4	1 100% tj
Ammarnäs			4	7		1 + 1	
Gargnäs					12	-	
Storuman		1					

▪ **Samverkans avtal inom Räddningsregion Södra Lappland som innefattar kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Lycksele, Malå, Sorsele och Storuman gällande följande områden**

- Utryckande verksamhet, gränslös räddningstjänst.
- Specialresurser.
- Förstärkningsresurser.
- Räddningschef i beredskap, RCB.
- Tjänsteman i beredskap, TIB.
- Ny-, fort- och vidareutbildningar av räddningstjänstens personal.
- Övningar för personal med RIB-anställning.
- Inköp.

Kompetens för skadeavhjälpande personal

- Fast anställd brandman ska inom 1 år ha genomgått preparandkurs för räddningsinsats, 2 studiepoäng samt inom 2 år ha genomgått grundkurs för räddningsinsats, 7 studiepoäng. Eller likvärdig utbildning som följer MSB:s kursplan GRIB. (Grundutbildning räddningspersonal i beredskap).
- Räddningsledare som verkar i kommunen ska ha genomgått räddningsledare kurs A, 6 studiepoäng eller likvärdig utbildning.
- Chef i beredskap som verkar i kommunen ska ha genomgått räddningsledning kurs B, 5 studiepoäng eller likvärdig utbildning.

Olycksförloppsutredning, efter avslutad räddningsinsats ska räddningstjänsten i skälig omfattning undersöka orsakerna till olyckan,

- Olycksförloppsutredningen ska alltid innehålla orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomförts samt synliggöra vem som drabbas av olyckor (könsuppdelning).
- Efter varje insats ska räddningsledaren vid behov genomföra en uppföljningsträff med deltagande räddningspersonal för att dokumentera insatsen för att underlätta utredningens genomförande.
- Utredningarna dokumenteras av ansvarig räddningsledare i ordinarie insatsrapport.
- Dessa insatsrapporter ska alltid vara fullständigt ifyllda.
- Räddningschefen ska kvalitetsgranska insatsrapporterna innan de skickas in till myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- Efter varje verksamhetsår ska räddningschefen göra en analys av insatsrapporterna gällande olycksförloppsutredningarna och denna ska presenteras för nämnden i samband med den årliga uppföljningen av verksamheten.
- Erfarenheterna från olycksförloppsutredningarna skall användas för att förbättra såväl det olycksförebyggande arbetet som framtida räddningsinsatser.
- En fördjupad olycksundersökning ska genomföras av räddningschefen och räddningsledaren i samråd efter beslut av räddningschefen och ska alltid genomföras vid olyckor och bränder som medfört dödsfall eller mycket kostnadskrävande skador.
- Olycksundersökningarna ska delges räddningspersonal och den fördjupade undersökningen ska även delges till nämnden.

Definition av olycka

- Med olyckshändelse avses plötsligt inträffade händelser som har medfört eller kan medföra skada. Dit räknas händelser som beror på företeelser i naturen eller som inträffar utan människors handlande. Som olyckshändelse räknas också händelser som beror på människors handlande eller underlåtenhet att handla. Detta gäller oberoende om handlingen eller underlåtenheten är uppsåtlig eller ej.

Definition av vad som är en räddningsinsats

- Staten eller kommunen ansvarar för en räddningsinsats endast om följande kriterier motiverar ett ingripande.
  - Behovet av ett snabbt ingripande.
  - Det hotade intressets vikt.
  - Kostnaden för insatsen
  - Omständigheter i övrigt.

Den enskildes ansvar

- Den enskilde har ansvar för att varna och tillkalla hjälp vid brand eller annan olycka.
- Den enskilde har ansvar för vissa efterföljande åtgärder när en räddningsinsats har avslutats. Detta kan vara efterbevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.

Prioriterade områden för den skadeavhjälpande verksamheten under mandatperioden

- Säker losstagning vid trafikolyckor.
- Höghöjdsräddning.
- Ta fram teknik för att kunna följa upp och utvärdera insatstiderna.

Fjällräddning och gränsdragning

- I fjällområden skall polisen ansvara för räddningstjänsten som innefattar eftersök och räddning av försvunna samt räddning av den som råkat ut för olycka eller drabbats av en sjukdom.
- Gränsdragningen för fjällområde enligt lagen om skydd mot olyckor har överenskommit med polismyndigheten. Inom detta område verkar statlig räddningstjänst (fjällräddning) med undantag för farbar väg och ett 400 meter brett område på ömse sidor av vägen och mindre byar och samhällen. Karta med gränsdragning finns hos räddningstjänsten.

De händelser som främst kan föranleda varning och information

Olyckstyp	Informationsbehov	Varningsbehov
Olje- och kemikalieutsläpp som påverkar vattentäkt	Ja	Ja
Höga vattenflöden	Ja	Ja
Utsläpp av giftiga och /eller brandfarliga gaser	Ja	Ja
Stor explosionsrisk	Ja	Ja
Omfattande brand som producerar stora mängder giftig eller irriterande brandrök	Ja	Ja

- Vid beslut om att allmänheten skall varnas med anledning av omedelbar eller snart förestående fara, skall alltid högtalarbil utnyttjas samt aktuell information, råd och anvisningar skall ges i riks- och lokalradion. För att detta radiomeddelande snabbt och korrekt skall kunna ges, skall förtryckta meddelanden finnas både hos räddningsledaren och vid SOS centralen.
- För viktiga meddelanden eller information som inte innebär omedelbar eller snart förestående fara, kan lokalradion eller riksradien utnyttjas genom att begära programbrytning. Information kan också ges i samband med nyheter och andra meddelanden vid varje hel timme.
- Förberedande information delges kommuninnevånarna en gång årligen via kommunens hemsida. Innehållet skall spegla kommunens riskbild och den enskildes möjligheter att förebygga och begränsa dessa risker.
- Den förberedande informationen förklarar också kommunens varnings- och alarmeringssystem under olika skeden

Alarmering

- Alarmeringscentral för kommunens räddningsstyrkor skall vara anordnad via SOS Alarm. Direkt alarmering av räddningsstyrkorna sker via personmottagare. Alarmering skall också kunna ske från belyst alarmeringsanordning utanför brandstationerna.
- Reservvägar skall finnas för alarmeringssystemet.
- Vid allvarliga avbrott på telenätet skall allmänhetens alarmeringsmöjligheter tillgodoses via provisoriska alarmeringsplatser som vid varje tillfälle meddelas genom radiosändningar.

Varning, information och alarmering

- Kommuninnevånarna skall kunna varnas och informeras vid allvarliga olycks-händelser.
- Detta gäller även vid olyckor som inträffat utanför kommunen, men som kan påverka kommunen.

Varningssystem	Geografiskt omr	Genomförande	Upptart
Högtalarbil	Tätorter kommun	Med räddningsfordon	Räddningsledare
Riktad information	Drabbade områden	Via det fasta o mobila telenätet	Räddningsledare

Räddningstjänstens förmåga vid höjd beredskap

- Vid en ändring av det säkerhetspolitiska läget i landet skall handlingsprogrammet för räddningstjänsten kompletteras och anpassas för att även gälla vid höjd beredskap.
- Handlingsprogrammet för räddningstjänsten vid höjd beredskap ska förutom nödvändiga ändringar med anpassning till lagar och förordningar följa samma struktur som fredstid.

Delegering till Samhällsbyggnadsnämnden att göra mindre ändringar

- Kommunfullmäktige delegerar till Samhällsbyggnadsnämnden rätten att göra mindre ändringar i detta handlingsprogram.